

Sygn. akt III AUa 1354/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Węgrzynowska - Czajewska
Sędziowie:	SSA Maria Salańska - Szumakowicz (spr.) SSO del. Maria Ołtarzewska
Protokolant:	stażysta Katarzyna Kręska

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2015 r. w Gdańsku

sprawy K. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

na skutek apelacji K. J. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 kwietnia 2014 r.,
sygn. akt VII U 2684/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Gdańsku VII Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt III AUa 1354/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonej K. J. (1) prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, dalej: ustawa przedemerytalna, w związku z brakiem uprawnień – bowiem nie udowodniła ona wymaganych 35 lat okresów uprawniających do emerytury. Organ rentowy nie zaliczył do powyższych okresów pracy wykonywanej od dnia 4 lutego 1974 r. do dnia 04 kwietnia 1979 r. wobec faktu, iż ubezpieczona nie została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego. Ponadto pozwany wskazał, iż z zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w S. nie wynika, iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia.

Odwołanie z dnia 28 października 2013 r. od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona K. J. (1), wskazując, iż w spornym okresie od dnia 4 lutego 1974 r. do dnia 4 kwietnia 1979 r. pracowała w gospodarstwie rolnym (...) – w stanie prawnym, w którym zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych rolników indywidualnych i ich rodzin nie było obowiązkowe. Nie odniosła się natomiast do kwestii braku wymaganego zaświadczenia.

W odpowiedzi z dnia 18 grudnia 2013 r. na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach:

Ubezpieczona K. J. (1), urodzona w dniu (...), z zawodu sprzątaczką i kasjerka, w dniu 6 października 2013 r. złożyła do pozwanego organu rentowego wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego. Wymagany wiek 55 lat ubezpieczona ukończyła w dniu (...)

Wnioskodawczyni pracowała zawodowo w okresie od dnia 4 kwietnia 1979 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

Ubezpieczona po raz ostatni pozostawała zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Gminnym Ośrodku (...) w K. w okresie od dnia 1 lipca 1989 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. (zatem w okresie powyżej 6 miesięcy), ostatnio od dnia 1 stycznia 1998 r. w wymiarze 1½ etatu jako kasjer oraz ½ etatu jako sprzątaczką.

Do rozwiązania stosunku pracy doszło na skutek wypowiedzenia przez pracodawcę z przyczyn nie dotyczących pracownika – likwidacja stanowiska pracy z przyczyn ekonomiczno-organizacyjnych zakładu pracy. W dotychczasowym regulaminie organizacyjnym usunięto zapis „kasjer-sprzątaczką”.

Stan osób zatrudnionych u w/w pracodawcy pozostaje bez zmian w okresie od grudnia 2012 r. do stycznia 2013 r. i wynosi 5 osób – z uwzględnieniem od stycznia 2013 r. nowego stanowiska organizatora ds. animacji społecznej (1/3 etatu) w związku z realizacją projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa (...) na lata 2007-2013. Stanowisko to nie dotyczy zakresu czynności ubezpieczonej.

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczona udowodniła staż sumaryczny w wymiarze 32 lat, 7 miesięcy i 2 dni, w tym 25 lat, 5 miesięcy i 20 dni okresów składkowych oraz 7 lat, 1 miesiąc i 12 dni okresów nieskładkowych – zamiast wymaganych 35 lat.

Od dnia 3 stycznia 2013 r. wnioskodawczyni jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. jako bezrobotna, z prawem do zasiłku od dnia 11 stycznia 2013 r. do dnia 10 stycznia 2014 r. 6 miesięcy pobierania zasiłku upłynął w dniu 23 grudnia 2012 r.

Zaświadczenie w/w urzędu nie zawiera informacji, aby ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 30 września 2013 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonej K. J. (1) prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie przepisu art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy w związku z brakiem uprawnień – bowiem nie udowodniła ona wymaganych 35 lat okresów uprawniających do emerytury. Organ rentowy nie zaliczył do powyższych okresów pracy wykonywanej od dnia 4 lutego 1974 r. do dnia 4 kwietnia 1979 r. wobec faktu, iż ubezpieczona nie została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego. Ponadto pozwany wskazał, iż z zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w S. nie wynika, iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych pozwanego. Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania co do ich prawdziwości i rzetelności. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 poz. 170 j.t. ze zm.), dalej: ustawa przedemerytalna, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

W powyższym zakresie pozwany odmówił przyznania wnioskowanego świadczenia wskazując, iż skarżąca udowodniła łącznie 32 lat, 7 miesięcy i 2 dni okresów składkowych i nieskładkowych (k. 123 akt rentowych) zamiast wymaganych 35 lat uprawniających do emerytury.

W myśl ustępu 3 wskazanego przepisu, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 tejże ustawy, do wniosku (o świadczenie przedemerytalne) dołącza się dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W niniejszym postępowaniu bezspornym było, iż skarżąca K. J. (1) była niewątpliwie zatrudniona u ostatniego pracodawcy w Gminnym Ośrodku (...) w K. przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy (od dnia 1 lipca 1989 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. – świadectwo pracy na k. 81-82 akt rentowych), pozostaje zarejestrowana jako bezrobotna, jak również rozwiązanie stosunku pracy ze skarżącą przez pracodawcę nastąpiło z przyczyn nie dotyczących pracownika w związku z likwidacją stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych i organizacyjnych zakładu pracy. Skarżąca osiągnęła również wymagany wiek 55 lat w dniu (...)

Przedmiotem sporu w sprawie pozostawało dokonanie ustaleń w kwestii dwóch zagadnień, zakwestionowanych przez pozwany organ już na etapie wydawania spornej decyzji, mianowicie czy wnioskodawczyni:

- spełnia wymóg formalny – wynikający z art. 2 ust. 3 punkt 2 ustawy przedemerytalnej – tj. czy w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych

- posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat (tj. wymogu wynikającego z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy przedemerytalnej), i czy możliwe jest uwzględnienie do wymaganego stażu pracy okresu wykonywania pracy od dnia 4 lutego 1974 r. do dnia 4 kwietnia 1979 r. gospodarstwie rolnym (...) (wujostwa skarżącej) w K..

W ocenie Sądu Okręgowego, dokonanej na podstawie całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, ubezpieczona K. J. (1) niewątpliwie nie udowodniła nietrafności stanowiska pozwanego odnośnie tego, że z zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w S. nie wynika, iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia.

Mając na względzie specyfikę postępowania w sprawach ubezpieczeń społecznych oraz fakt, iż w przedmiotowej sprawie pomiędzy wnioskodawczynią, a organem ubezpieczeń społecznych powstał spór dotyczący prawa do świadczenia z ubezpieczeń społecznych – Sąd Okręgowy uznał, że przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasadnicze znaczenie winna znaleźć zasada wyrażona w art. 6 k.c., zastosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Sama zasada skonkretyzowana w art. 6 k.c., jest jasna. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza, część ogólna. Stanisław Dmowski i Stanisław Rudnicki, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2005 r., wydanie 6). Również judykatura stoi na takim stanowisku, czego wyrazem jest wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, w którym wyrażono pogląd, iż „Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscypcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa”.

Przenosząc powyższą regułę na grunt niniejszej sprawy Sąd I instancji przyjął, iż skarżąca kwestionując prawidłowość decyzji pozwanego organu, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla ubezpieczonej ustaleń, winna była w postępowaniu przed Sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych w ten sposób ustaleń dotyczących braku podstaw do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego, ale również, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, dające podstawę do zmiany zaskarżonej decyzji w kierunku postulowanym przez skarżącą.

W ocenie Sądu I instancji, z powyższego obowiązku skarżącą K. J. (1) w przedmiotowym postępowaniu się nie wywiązała. Pozwany organ rentowy w sposób czytelny w uzasadnieniu decyzji wyartykułował przyczyny, dla których odmówił wnioskodawczyni przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego (k. 124 akt rentowych), co także konsekwentnie w analogiczny sposób sformułował, uzasadniając odpowiedź na odwołanie (k. 3-4 akt sprawy). Ubezpieczonej doręczono zarówno w/w decyzję, jak i odpowiedź na odwołanie, pouczając o omówionej powyżej zasadzie rozkładu ciężaru dowodu w postępowaniu sądowym (k. 7-8 akt sprawy, zpo – k. 17 akt sprawy) – jednakże nie przedłożyła żadnego dokumentu (zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy), które swoją treścią potwierdziłoby, iż ubezpieczona w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

W powyższym zakresie Sąd Okręgowy przesłuchał wnioskodawczynię na rozprawie, zadając wprost pytania dotyczące przedmiotowego zaświadczenia i okazując je skarżącej (k. 20 akt sprawy) – z którego to przesłuchania wynika, iż sama ubezpieczona nie wie, czy posiada dokument z Powiatowego Urzędu Pracy, dotyczący potwierdzenia okoliczności, iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Ostatecznie zaś wnioskodawczyni zeznała, iż nie

posiada innego zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy, i nie posiada ani nie dysponuje innym zaświadczeniem poza przedłożonym organowi do akt rentowych.

W świetle dokonanych powyższej przez Sąd Okręgowy ustaleń co do braku spełnienia przez skarżącą wymogu wynikającego z art. 2 ust. 3 punkt 2 ustawy przedemerytalnej (nieprawidłowe i niekompletne zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy) za niecelowe uznano prowadzenia postępowania dowodowego w zakresie ustaleń, czy możliwe jest uwzględnienie do wymaganego stażu pracy okresu wykonywania pracy od dnia 4 lutego 1974 r. do dnia 4 kwietnia 1979 r. w gospodarstwie rolnym (...) (wujostwa skarżącej) w K..

Jak wynika bowiem z, cytowanego już powyżej przepisu art. 2 ust. 3 ustawy przedemerytalnej - świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie wskazane w przepisie warunki. Wykładnia powyższej regulacji nie pozostawia wątpliwości, iż przyznanie spornego świadczenia możliwe jest jedynie w sytuacji, kiedy dochodzi do kumulatywnego spełnienia przez wnioskodawcę wymogów wskazanych w cytowanych przepisach. A contrario, nie jest możliwe uwzględnienie wniosku w sytuacji, jeśli którykolwiek z warunków przewidzianych przepisami ustawy nie został spełniony – co w niniejszej sprawie miało miejsce w zakresie art. 2 ust. 3 punkt 2 ustawy przedemerytalnej, a konkretnie braku odpowiedniej treści przedłożonego zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w S..

Wobec powyższego Sąd I instancji uznał, iż ubezpieczona K. J. (1) nie spełniła wszystkich przesłanek wynikających z art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy przedemerytalnej, jako że nie udowodniła dokumentem (zaświadczeniem), iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych – przedłożone zaświadczenie (k. 86 akt rentowych) nie zawierało informacji w powyższym zakresie. Co za tym zaś idzie, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że wnioskodawczyni nie spełniła łącznie wszystkich wynikających z przepisów ustawy przedemerytalnej warunków do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego, co przesądza iż odwołanie, choć z innych przyczyn niż w nim wskazano - jest niezasadne.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej, uznając iż decyzja organu rentowego jest prawidłowa, albowiem ubezpieczona nie wykazała, iż łącznie spełniła wszystkie wymagane wyżej cytowanymi przepisami przesłanki w sytuacji, gdy ich łączne występowanie jest konieczne dla uwzględnienia wniosku.

Rozstrzygając sprawę Sąd Okręgowy miał nadto na uwadze dyspozycję art. 7. 1. Cyt. Ustawy, zgodnie z którym prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3., oceniając prawidłowość wydanej decyzji.

Apelacje od wyroku wywiodła ubezpieczona, przedkładając zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w S., z którego wynika, iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia. Podtrzymała także, iż w okresie od 4 lutego 1974 r. do 4 kwietnia 1979 r. pomagała w gospodarstwie rolnym (...). Zamieszkiwała z nimi w tym samym budynku i ze względu na stan zdrowia wujka, jej pomoc była im niezbędna.

W piśmie z dnia 12 czerwca 2014 r. ubezpieczona wskazała, iż wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie jej świadczenia przedemerytalnego zgodnie z wnioskiem, lub alternatywnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni okazała się zasadna, skutkując uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Przedmiotem niniejszej sprawy było kumulatywne spełnienie przez wnioskodawczynię K. J. (1) przesłanek przyznania jej prawa do świadczenia przedemerytalnego określonych w art. 2 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (dalej: ustawa).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

Na mocy art. 2 ust. 3 wskazanego przepisu, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.

Przedmiotową decyzją z dnia 30 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił K. J. (1) prawa do świadczenia przedemerytalnego, wskazując, iż nie udowodniła ona wymaganych 35 lat okresów uprawniających do emerytury, a nadto, iż z zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w S. nie wynika, iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia.

Sąd Okręgowy, rozstrzygając niniejszą sprawę, ustalił, że wnioskodawczyni nie spełniła wymogu określonego w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy, tj. nie wykazała, iż w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia. Za niecelowe Sąd I instancji uznał zatem prowadzenie postępowania dowodowego w zakresie ustaleń, czy możliwe jest uwzględnienie do wymaganego stażu pracy okresu wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym wujostwa w K. od dnia 4 lutego 1974 r. do dnia 4 kwietnia 1979 r.

Analizując dokumentację znajdującą się w aktach niniejszej sprawy, Sąd Apelacyjny stwierdził, iż na k. 86 akt rentowych znajduje się wystawione przez Powiatowy Urząd Pracy w S. zaświadczenie z dnia 14 sierpnia 2013 r. wskazujące, iż K. J. (2) była zarejestrowana jako osoba bezrobotna od dnia 3 stycznia 2013 r. i jest nadal zarejestrowana z prawem do zasiłku dla bezrobotnych. Na zaświadczeniu tym brak jest jakiegokolwiek informacji w przedmiocie tego, czy w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych ubezpieczona nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia.

Sąd I instancji, obarczając ubezpieczoną odpowiedzialnością za niewykazanie, iż nie odmówiła ona bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia, powołał się na wynikającą z art. 6 k.c. zasadę, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Nie kwestionując wynikającej z powyższego przepisu ogólnej reguły procesu cywilnego, Sąd Apelacyjny wskazuje jednak, iż postępowanie w sprawach ubezpieczeń społecznych jest specyficznym postępowaniem, które początkowo jest de facto postępowaniem administracyjnym toczącym się przed organem rentowym z urzędu lub na skutek wniosku ubezpieczonego, natomiast dopiero w momencie wniesienia przez stronę odwołania od wydanej przez ten organ decyzji, postępowanie to przenosi się na drogę procesu cywilnego.

Zauważyć należy, iż w toku postępowania administracyjnego nie tylko na wnioskodawcy, ale również na organach rentowych spoczywają pewne obowiązki. I tak zgodnie z treścią § 2 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe, organy rentowe udzielają informacji, w tym wskazówek i wyjaśnień, w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń. W obowiązującym natomiast wcześniej rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń odpowiednikiem tego przepisu był § 3, zgodnie z którym organy rentowe są obowiązane do informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o te świadczenia.

Ze wskazanych wyżej przepisów wynika zatem dla organu rentowego obowiązek udzielania ubezpieczonemu pomocy w prawidłowym zgromadzeniu niezbędnych dokumentów. Zauważyć w tym miejscu należy, iż przedłożone przez wnioskodawczynię zaświadczenie nie zawierało informacji, jakoby wnioskodawczyni odmówiła przyjęcia propozycji zatrudnienia, a jedynie z niewiadomych przyczyn pomijało całkowicie tę kwestię. W sytuacji takiej, w świetle przytoczonych wyżej przepisów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych winien był sam zwrócić się do Powiatowego Urzędu Pracy w S. o wydanie zaświadczenia kompletnego, uzupełnionego o informację w przedmiocie odmowy bądź jej braku przyjęcia propozycji zatrudnienia lub też chociażby poinformować ubezpieczoną o stwierdzonym braku i konieczności uzupełnienia przedłożonej dokumentacji. Pozwany pominął zaś swoje obowiązki w tym zakresie, od razu wydając decyzję odmowną.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, nie może mieć miejsca sytuacja, aby ubezpieczona ponosiła negatywne konsekwencje zaniechania organu rentowego. Sąd Okręgowy powinien był więc nie tylko przesłuchać wnioskodawczynię na okoliczność tego, czy posiada ona prawidłowo wystawione zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w S., jak miało to miejsce w niniejszej sprawie, ale zobowiązać ją do przedłożenia takiego zaświadczenia w toku sprawy. Następnie zaś Sąd I instancji winien był przeprowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia stażu pracy ubezpieczonej. Sąd I instancji nie uczynił tego jednak i usankcjonował błędne działania pozwanego.

Uznając zatem, iż w wydanie rozstrzygnięcia wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Okręgowy winien zatem przeprowadzić postępowanie dowodowe w zakresie ustalenia stażu pracy ubezpieczonej, przesłuchać świadków oraz dokonać analizy znajdującej się w aktach sprawy dokumentacji, w tym załączonego do apelacji zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy.